

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

A plurális szavazat titkaiból.

— Akik maguk alatt vágják a fát. —

Jóízűen mosolyogtam a múlt héten a zsidólapokon. Ime -- gondolám magamban -- újra jelentkeznek a favágók, kik önmaguk alatt fűrészelik a fát. Valamelyik nagynevű Mór vagy Samu valahol elszóltta magát s anélkül, hogy gondolkozott volna az elcsent akták adatai felett, kiadta a jelszót, hogy ütni kell és pedig végkimerülésig Andrássy grófot, a választási reformban tervezett pluralitás miatt, mert ez „igazságtalan barbár” intézmény volna. Meg is indult a favágás. Recseg, ropog a tölgyes. Volt mit hallania s lenyelnie a szegény „fekete gróf”-nak. Most azonban hirtelen elhallgat a lárma. Olyasmit is olvastam a minap ezekben a lapokban, hogy a favágókat valaki fölvilágosította veszedelmes helyzetükről s azok most egymásután fedezik fel a „magasabb, nemesebb, tisztultabb szempontokat”, hogy igazolják a többes szavazat célszerű, sőt szükségszerűségét. Megáll az eszem. Honnan van ez a frontváltogatás?

Bevallom bűnömöt. En is loptam; nem ugyan aktát, hanem számítás. Elcsentem egyik kath. laptársunk íróasztaláról az alábbi számítás, amelyet velünk együtt mindenki aláír, aki ismeri a magyar viszonyokat.

Hogyan is állunk a többes szavazat tervezetével?

A többes szavazatok ekként oszlanának meg: kettős szavazata lenne annak,

1. aki a középiskola négy osztályát elvégezte;
2. aki írni-olvasni tud és egy adónemből legalább 20 korona adót fizet;
3. aki legalább egy munkást állandóan foglalkoztat;
4. aki öt év óta egy helyben van munkában;
5. aki katonaviselt vagy legalább három gyermek atyja.

A hármas szavazatnál ismét nagy előnyben lesznek az izraeliták, amennyiben hármas szavazatot nyernének:

1. akik középiskolát végeztek;
2. akik legalább 100 korona egyenes adót fizetnek.

Ime, így állanak a zsidók a többes szavazattal. És ha jelenleg ők az ország lakosságának átlag öt százalékat képezik, a többes szavazat folytán a választók között több mint tíz

százalékkal szerepelnének. Egyes vidékeken, városokban pedig többes szavazatok folytán egész nagy pártot tudnának összehozni a hitsorsosokból.

S hogy e számok mit jelentenek, elég lesz arra utalni, hogy az országban összesen 866.267 lesz a kettős szavazat. Föltétlenül bizonyos, hogy ezeknek a sorában a nyolcszáz ezer zsidó egytől-egyig ott fog szerepelni s így, ha leszámítanánk asszonyokra, gyermekekre hatszáz ezeret, még mindig maradna kétszáz ezer kettős szavazat az izraelitákra, akik ekként az összes kettős szavazatoknál több, mint harminc százalékát képeznék a szavazóknak.

Ugyanígy alakulna az arány a hármas szavazatoknál, sőt még ott talán furcsábban, mert hiszen a kereskedők, iparos-vállalkozók sorában a zsidók aránytalanul többségben lévén, a száz koronás adótétellel majdnem minden kereskedőnek, iparosnak jutna három szavazat.

Es mert a politikában a zsidóság mindig összetart, tisztán látható, hogy a városokban a zsidóság fog dönteni és pedig tekintettel a szociálisták iránt érzett szimpátiákra, miként a külföldön, úgy nálunk is ezek javára fogják adni a többes szavazatokat.

Felekezeti statisztikát a kormány nem készített. Elég sajnós. Akkor megtudnánk, hogy amint a szabadsajtóból, szabad iparból és minden szabadságból, aránytalanul nagyobb részt azok kapnának, akik folyton feudalizmust, klerikalizmust kiabálva, készítik elő magyar földön az új zsidó országot.

Talán ezért stimmeltek mélyebbre a tisztelt kollégák? A favágás folyik azért, de ez már csak vaklárma. Dolgoznak ugyan, nem azért, hogy erdőt irtsanak, hanem, hogy megszolgálják a napszámot.

Mindezt csak az igazság érdekében írjuk, mert az a közönség, akinek sem ideje, sem módja nincs arra, hogy kulisszák mögé nézve megfigyelje, hogy mint sürgölődnek, forgolódnak a lólábasok a maguk zsebére megcsinálni a választói jogból is a tarisznya politikát, még elhiszik, hogy az a sok ordítás a szívből ered. Dehogy a szívből, a zsebből és a féltékenységből.

Emlékezzünk csak, nemrégiben micsoda lármát vertek ökelmek azért, mert buzgó, lelkes, hazaszerető, népért élő fiatal papok és tanítók a falvak-

ban öreg analfabetákat tanítani kezdtek az olvasásra meg betűvetésre, hogy az új választói jogban egy kis tiszta, becsületes szavazathoz is juthasson az ország. Ez óriási baj az ő szemükben, mert üres malmaiktól elfogná a vizet, hát azonnal kiadják a jelszót, hogy: ütik a zsidót!

Erre aztán felháborodik egész Magyarország. Nem úgy van?...

Népszövetségi értekezlet.

A bajmoki népszövetségi tagok vasárnap délután tartották meg havi értekezletüket. Hegedűs Lénárd esperes plébános magyarul és bunyevácul, Gauder István káplán németül beszéltek. Szóba került a katolikus sajtó intenzív támogatása, a Bajmokon megtartandó szt. missió ügye. Elhatároztuk azt is hogy az őszi és téli hónapok folyamán kurzusokat tartanak abból a célból, hogy az írás, olvasás mesterségét minden népszövetségi tag elsajátíthassa. Így módot adunk minden népszövetségi tagnak, aki esetleg írni-olvasni nem tudna, hogy ezt megtanulja és így az általános választójog életbelépeése esetén, ha az az írni-olvasás tudáshoz lesz kötve, szavazati jogától el ne essék. A bajmoki férfitanítók vállalkoztak, hogy a jelentkező népszövetségi tagokat ingyenesen megtanítják erre a művészetre. Köszönet és elismerés nemes elhatározásukért!

Bosznia és Bulgária.

Csuda mód felzavarta egyes körök fantáziáját az Annexio és a függetlenség.

Ma Budapestről telefonon kérdezősködtek, igaz-e, hogy Szabadkától Zimonyig az egész vasutvonalat katonaság tartja megszállva. Hogy ez nem így van, ahhoz nem kell információ, csak egy kis következtetés a helyzetből és a viszonyokból.

Szerbia verbuvál ugyan, ám de Bosznia és Hercegovina ujong az alkotmányának. Ezen oldalról nincs mit tartani. Hogy Bulgária függetlensége nem tetszik neki? Amde Törökország nem üzen háborút, Szerbia tehát itt is elpibehet, ha még emlékszik Szlivniczára. Szóval Szerbiában az okos politika maradjon a nyugalom, nehogy nyugalomra kényszerítsék.

Az esetleges európai konferencia bizonyára szentesíteni fogja a mai helyzetet, a börze meg inoghat, ahogyan neki az ingás tetszik. Ez egyszer legalább inoghat tetszése szerint.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevá-
:-: sárlásukat eszközlik. :-:

A szabadkai esperesi tankerület ülése.

A szabadkai esperesi tankerület ma tartotta őszi ülését, Hegedüs Lénárd esperes elnöklete alatt. Az ülést szentmise előzte meg.

Az ülés elején Hegedüs Lénárd esperes megnyitó beszédében cáfolta meg azt a ma uralkodó téves nézetet, mintha a tudomány és a katolikus vallás egymás ellenségei volnának. Kimutatta, hogy a katolikus vallás, e nézettel épen ellenkezőleg, mindig a tudomány előharcosa volt.

Ezután Hauk József bajmoki tanító olvasta föl a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet hitelesítettek.

Most Gálik Károly, kelobiai tanító értekezett a tankönyvek illusztrálásáról. Értekezéséhez hozzászóltak Dér Ferencz csantavéri, Frazon és Kőszegi Ferencz bajmoki tanítók. A tétel megfejlesztését elismeréssel fogadták el.

Ezután Bittermann József, hitoktató tartott előadást a malasztról.

Magossy Kálmán, csantavéri tanító az első osztály tananyagaképen ismertette az eget. Andrusek Ferencz, csantavéri tanító a mondatról, Matilkóné, bajmoki tanítóné az osztásról, Probojosevics Mariska csantavéri tanítóné a magyar közlekedési eszközökről, Gáspár Dezső a magyar történelemből az abszolutizmus korszakáról tartott előadást. Mindegyik előadó más-más osztály követelményeinek megfelelően tartotta meg előadását. Az ülés mindegyik előadásáról elismérelőleg nyilatkozott, behatóbb viták után.

Ezután a zombor-vidéki tanító egyesületbe választották meg a szabadkai tankerület részéről a választmányi tagokat. Megválasztották Gáspár Dezső és Gálik Károly rendes, Kőszegi Ferencz póttagnak. Az egyházaik részéről megválasztották dr. Hübner Gyula és Vidákovics Pál.

Ezután a gazdasági ismétlő iskolákról mondtak véleményt. Végül elhatározták, hogy a jövőben az ülést már kilencz órakor kezdik meg.

Az ülés után társasbéd volt a Báránnyvendéglőben.

A társasbéd folyamán Frazon Ferenc, bajmoki tanító Hegedüs Lénárd esperest, az esperes a tanítóságot és a papságot, Mamuzsich Félix kiérdemelt esperest és Lichtneckert Andrást, a Báránny vendéglő tulajdonosát köszöntötte föl.

A beocsini cementgyár ügye.

— Elvesztik a bányákat. —

Ismeretes, mily küzdelmek folytak a radikálisok részéről a Redlich és társainak eladott beocsini mésztartalmú földek miatt. A radikálisok kifogásolták, hogy 200.000 K. adták el a 29 hold 341 négyszög öl földet. Kifogásolták azért is, mert tudták, hogy az eladott terület tizenötször annyit ér. Beszéltek egymillió korona illetéktelen helyre jutott összegről is. Mindez Bánffy alatt történt. A radikálisok erőlködése azonban hasztalan volt, mert a földeket, a királyi jóváhagyásra hivatkozva, telekkönyvíleg átírták Redlich, Orenstein és Spitzerre.

Most újabb cementtartalmú földeket találtak. Ezekre is igényt tartott a Redlich firmából union részvény társaság firmává átalakult társaság azon jogcímen, hogy az esetleg ujonnan felfedezett mésztartalmú földekre nekik szerződészerűleg előjog van biztosítva.

Ezen ügy miniszterelnöki döntés alá került. E döntés meglepő eredménnyel végződött. Kimondotta Wekerle, hogy Redlich és társainak nem volt joga átírni a megvett földet magukra, mert a 200.000 koronás vételt a korona nem hagyta jóvá, s az adásvételi szerződést jóváhagyás végett nem is terjesztették a király elé.

A szerb nemzeti egyházi zsinat a kormánydöntés alapján most megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy beocsini cement-

gyárak visszairassanak a kolostor nevére és visszakérüljenek ennek tulajdonjogába.

Megteszik aziránt is az intézkedéseket, hogy a bűnösök elnyerjék megérdemelt büntetésüket.

Templomszentelés Futakon.

— Saját tudósítónktól. —

Városhy Gyula kalocsa-bácsi érsek e hó 4-én, vasárnap a bács megyei Futakon felszentelte a gróf Chotek Rezső és neje Ráday Irma grófnő által épített, korai gótszerű, kéttornyú új templomot.

A templomot Weininger Ferenc építész tervezte. Hossza 50 méter, kereszthajója 35, szélessége 18. Maga az építkezés 210.000 korona, a felszereléssel együtt 400.000 korona. A husz métermázsás súlyos harangot Bende Imre nyitrai püspök, egykoron volt futaki plébános öntette. Az orgonát s a templom villamos felszerelését Chotek Henrietta grófnő ajándékozta. Az üvegfestmények egy jelentékeny része szintén kegyeltes ajándék. A templom három díszes kiviteli oltára bácsdorogi homokkőből készült s Keszler János budapesti szobrász és Fabró Miklós budakalászi kőfaragó ügyes, szolid munkáját dicsérik. Művészi fafaragványokat produkált Ruprich Károly budapesti műasztalos. Igen praktikusak a Bánszky Pál és Kenész István ujbudapesti asztalosok gyártotta gyóntatószékek, egészen modern berendezéssel, s külön elzárható fiúkékekkel. A főoltár képe Jézus szívét ábrázolja nagyon kedves kivitelenben. Az izléses üvegfestmények Mayböhme és Walter Gida műve.

A szentelést Városhy Gyula végezte. A lélekemelő, hosszadalmas szertartások sok időt vettek igénybe s reggel hét órától délután fél kettőig tartottak. A szép aktusnál jelen voltak: Fernbach Károly bács megyei főispán, Schmausz Endre nyugalmazott főispán, Faragó bács megyei kir. tanfelügyelő, Nikolics ujbudapesti főszolgabíró, gróf Ráday Gedeonné, gróf Chotek Henrietta, a grófi kegyurság, Dungserszky Lázár, Dungserszky Gedeon, Dungserszky György, dr. Vaskó országgyűlési képviselő, dr. Koch egyetemi tanár, a környékbeli papság igen nagy számban és sokan mások.

A templom körül vitték az oltárokból elhelyezésre szánt ereklyéket, Castus és Valens vértanúk csontjait. Ezután Városhy érsek a templom aijában csoportosuló néphez beszédet intézett, amelyben különösen kiemelte a grófi kegyurság ritka áldozatkészességét, amely e nagy művet létesítette, mire gróf Chotek megható szavakban válaszolt.

Elnökváltás a szabadkai munkás pénztárnál.

A múlt vasárnapi közgyűlésben az ott megjelent helybeli iparosoknak a közgyűlést indokolatlanul elodázni akaró indítványa s a teremből történt tüntető kivonulásuk arra késztették Nánay Mihály elnököt, hogy állását odahagyja. Elnök ezen cselekedetével azonosította magát Püli József alelnök is, aki szintén lemondott állásáról.

Az ezen ügyben folyó hó 7-én rendkívüli ülésre egybegyűlt igazgatóság Szabados S. korelnök elnöklete alatt a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul az elnök ezen elhatározását s megemlékezvén Nánaynak a pénztári ügyek vezetése körül szerzett nagy érdemeiről s páratlan ügybuzgalmáról, erélyéről és igazságszeretetéről, hangsúlyozván azon tény, hogy hozzá hasonló szakértelemmel bíró vezetőt alig találhatna; egyhangú határozattal kimondta, hogy a lemondást a pénztár és a beteg tagok érdekében — akik Nánayban legnagyobb védőpajzsukat veszítik el — tudomásul nem veszi s küldöttségileg felkéri, hogy foglalja el az elnöki széket. A kiküldött bizottság végre megérkezett a lemondott elnökkel, kit a jelen voltak lelkes éljenzéssel fogadtak.

Nánay M. az igazgatósághoz intézett beszédében részletesen foglalkozott a tör-

téntekkel, reámutatott azon sajnálatos körülményre, hogy az iparosság egyesek általán szándékosan tévesen informálva, elégedetlenkedik a jelenlegi vezetéssel. Az iparosságnak módjában állana mindenről meggyőződést szerezni, ha a hiteles adatokat rendelkezésre bocsájtani képes hivatalhoz fordulna, ehelyett mindenféle képtelennél képtelenebb mendemondák alapján pertraktálnak a pénztári ügyek. Kijelenti, hogy magát úgy, mint eddig a jövőben sem fogja semmiféle pártérdek által vezetett engedni, legyenek azok bár politikai vagy egyéb természetűek. Előtte egy érdek lebeg csupán és ez a pénztár érdeke. Ehhez kéri az igazgatóság támogatását.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után az igazgatóság bizalmának és ragaszkodásának újból is kifejezést adva, az ülés lelkes hangulatban véget ért. Kívánatos volna, ha ezen vizsás állapotok, melyek a pénztár megerősödését gátolják kölcsönös felvilágosítások és ezen célból egybehívandó tanácskozások útján mielőbb tisztázhatnának és ily módon egyetértő munkálkodás tételnek lehetővé a pénztárban.

Előfizetési felhívás!

Másfél éve küzdünk az igaz ügyért. Ha sikert értünk el, bárminő keveset is, ez nem a mi dicsőségünk, hanem az igazságé. Ezt illeti meg a babékoszoru az általunk elért sikerekért, a miénk csak a munka nyomán támadó megnyugvás.

A küzdelem fáradtságos volt, de nem lankasztott el. A rosszakarat, az álnokság, az önérdék, a királyi ügyész mind megannyian közre működtek pedig, hogy kifáradva föladjuk a küzdelmet.

Még bírjuk; még nem lankadunk.

De hogy ne lankadjunk, az eddiginél is nagyobb támogatásra van szükségünk. A támogatók, lapunk terjesztői, az igazságnak e modern apostolai osztozzanak igaz ügyünkkel a babérokban.

Az új negyedév elején felkérjük előfizetőinket, ujjtsák meg előfizetésüket.

De másra is kérjük őket. Mindegyik csak egyetlen egy új előfizetőt szerezzen. Nem nekünk szerez új harcosokat, hanem Krisztus egyházának, s ez érdemül tudódik be neki.

Ne féljünk már terjeszteni a katolikus sajtót, melynek terjesztését szüntelen hangoztatjuk. Egy előfizető megnyerése nem is munka, de a mai viszonyok között annál nagyobb érdem.

Ugyünk, az igaz ügy érdekében ismétljük meg felhívásunkat.

Az előfizetési díjak lapunk címe alatt vannak kitüntetve.

H I R E K.

— **Érsek urunk Bácsalmáson.** Érsek urunk tegnap adta föl a bérmálás szentségét mintegy 1500—1600 léleknek Bácsalmáson. Az ünnepélyes szentmise alatt érsek urunk mondott szentbeszédet. Délben gróf Telekinek volt vendége. Az ebédre hivatalosak voltak a község előjárósága, a hivatalok főnökei. A vármegyét Skultéti, vármegyei árvászéki elnök képviselte. Az ebéd fölött gróf Teleky érsek urunkra mondott felköszöntőt, melyre az érsek felelt. A környékbeli papság részéről megjelentek Klanszky Ferenc jánosalmi, Hinger Péter kunbajai és Kovács János madarasi plébános. A távozó érseket ma Koller főszolgabíró és Kuluncsics szolgabíró Szabadkákig kísérték.

— **Szegénysorsu gyermekek felruházása.** A városi tanács az idén száznál több szegénysorsu tanulót óhajtt felruházni. Felhívjuk azokat a cipész és szabó iparosokat, a kik a ruhák és cipők szállítására pályázni óhajtanak, hogy ebbeli ajánlatukat mielőbb nyujtsák be Szabadka város tanácsához. Az ipartestület elnöksége.

— **Az Országos Háziliparszövetség** a napokban alakult meg. Fernbach Károlyt az egyik szakosztály alelnökévé, gróf Széchenyi Emilnéét és gróf Teleky Arvédnéét az igazgatóságba választották be.

— **Uj doctor juris.** Faller Alajos, Vepröd község jegyzője a budapesti tudományos egyetemen a jog és államtudományi vizsgát sikeresen letette.

— **Tanítóválasztás.** Kecelen folyó hó 7-én ejtették meg a tanító választást. A 30 folyamodó közül Antóni Mariska, a helybeli kántortanító leánya és Róna Gábor kerültek ki győztesen. Az állomásokat csak ideiglenesen töltötték be, mivel a község jó része a leánygyermek tanítását szerzetes nőkre óhajtja bízni. Míg tehát e kérdés el nem dől, s a szerzetes nők el nem foglalják az állomásokat, addig csak ideiglenesen lesznek betöltve.

— **A veszprémi hadgyakorlatok és gazdasági kártételek.** A veszprémi királygyakorlatok alatt a katonaság által okozott mezőgazdasági károkat három vegyes bizottság állapította meg, melyek működése majdnem két hétig tartott, míg az összes területeket bejárták és a helyszínén a felbecsült károkat a gazdáknak kifizették. A kárbecsölő bizottságban az illető járás főszolgabírája, azonkívül a katonai részről és a pénzügyi hatóságok képviselőitől volt 1—1 tag. A bejelentett kárösszeg mintegy 400.000 korona összeget tett ki, mely károkat a bizottság becslése után a helyszínén a gazdák megelégedésére rendezték.

— **Uj csendőrállomás.** Szépligetéről a csendőrség Szilbácsra, új állomáshelyére költözött át.

— **Megerősítés.** Zentáról írják: A kir. tanfelügyelőség jóváhagyta községi iskolaszékünk azon határozatát, mellyel a már előzőleg is polgári leányiskolában helyettesként működő Kovács Géza tanítót véglegesítette.

— **Polgármesterből ügyvéd.** Szalay Lajos nyug. polgármester Újvidéken ügyvédi irodát nyitott.

— **Agyonvert szociálista vezér.** Gyuláról írják, hogy Puskás Sándor dobozi szociálista vezért Boros Lukács békési elvtársa agyonverte. Puskás már régóta nem jó szemmel nézte Boros Lukács békési elvtárs beavatkozását a dobozi ügyekbe, viszont Borost folyton azzal heccelték ő és társai, hogy Boros azelőtt dobozi volt, csak akkor ment a városba lakni, amikor örökség útján egy kis pénzmagra tett szert. De az a vagyonska nem sokáig tartott, mert a pálinka meg a kupeckedés hamarosan elvitték. Ujra szociálista vezérkedéssel foglalkozott, de már régi helyét Puskás foglalta el s így annak érdekeit bántotta az ő fellépte. Ilyen előzmények után találkozott a minapában, hamarosan összeszólkóztak, folytatásképp Puskás ostornyéllal verte Borost, majd ez egy hüszággal Puskást úgy megtalálta ütni, hogy az menten összeesett és nemsokára kiszenvedett.

— **Pályázat.** Zentáról írják: Miután Kovács Géza a polgári iskolai tanárrá történt véglegesítése folytán egy népiskolai tanítói állás megüresedett, az iskolaszék elnöksége ennek betöltése végett kiírta a pályázatot. Kellően felszerelt kérvények folyó október hó 20-áig adandók be az iskolaszék elnökségéhez.

— **Elfogott szökött huszár.** Sajtos Mihály, ceglédi huszár megszökött a mult héten az ezredétől és gyalogszerrel bandukolt haza Zombor felé. Szombaton délelőtt Kunbaja alatt meglátta a poros huszár ruhában haladó legényt Olajos őrmester, aki szénát ment vásárolni, s megkérdezte, hogy miképp került oda. A szökött katona zavarba jött, majd bevallotta, hogy a gyöngyélet elől menekül. Az őrmester erre megkötöztette, s behozta Szabadkára, honnan az ezredéhez vitték.

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok.

A sajkáskerület bajai.

Többször megemlékeztünk azon panaszokról, melyek a sajkások kerületéből felhangzottak azon embertelen eljárás ellen, melyeket a lakosságnak a csendőrség részéről, ugyszólván hatósági jóváhagyással, el kellett szenvedniök. Végre meghallgatásra talált a jogos és indokolt panasz.

Amint nekünk írják, a sajkáskerületben elhelyezett csendőrséget táviratilag visszahívták. Elrendelte a belügyminiszter azt is, hogy haladéktalanul indítsák meg a hivatalos hatalmukkal visszaélő csendőrök ellen a vizsgálatot. A vizsgálat az újvidéki csendőrpáncsnokságot bízta meg.

Amint írják, több sajkás faluban meg is indították már a vizsgálatot, de a lakosság örül, hogy békében van, s nem vall semmit. A vizsgálatot azonban ennek dacára is folytatják.

A sajkások szerb vezetői most azon iparkodnak, hogy felvilágosítsák a népet, miszerint nem lesz bántódásuk, ha eddigi panaszaikat a hivatalos vizsgálat folyamán is előadják, mert másképen hitelt veszítenek, s annyit hangoztatott panaszaik alaptalanoknak tűnnek föl.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERISÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2—3-szori bekenés után bársonysimává és üdévé teszi. Nem zsíros s ennél fogva nappal is használható. Pörpörécsék, bőrrepedések és bőrképződések ellen utóérhetetlen szer. Egy tégely ára 1 korona. 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484—74—51

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bács megye).

INNEN-ONNAN.

Lövi ur betér egy kóser vendéglőbe és enni kér. A vendéglősné azt mondja, hogy már csak mákos nudli van. Lövi megszólal: „Jó nagyon, be vele”. Az asszony behozza tehát a mákos metéltet és Lövi derekasan hozzálat. Egyszerre csak rászól az asszonynak:

- Hozzon egy kis ecetet!
- Minek magának az ecet?
- A káposzta nem elég savanyu!
- De hiszen ez mákos nudli, nem káposzta!
- Na, nudlinak elég savanyu.

Egy vándorló rabbinus egy kis faluba ér. A falu előljárói megkérlik, hogy tartson prédikációt a könnyüvéru asszonykák ellen, akik szép számmal vannak a faluban. A rabbi beszél is és a többek közt ezeket mondja:

— Ha az asszonyok erkölestelenek lesznek, úgy járnak majd, mint a hogyan a rozsz Rebeka járt. Amikor meghalt, betették a földbe, a föld kihányta; el akarták égetni, a tűz nem fogott rajta; meg akarták etetni a kutyákkal, a kutyák nem ettek belőle!... De ha jók lesztek, befogad titeket a föld, megéget a tűz és fölfalnak a kutyák.

A bankár urhor beállit egy komitense és így kezdi a beszélgetést:

- Hüvös van odakinn!
- Ugy? mondja a bankár, — szólj neki, hogy jöjjön be.

Az új évnegyednél beálló hirlap, divatlap vagy folyóirat

szükséglet legalkalmasabban megrendelhető

Heumann Mór

könyvkereskedésében

SZABADKÁN, FÖTÉR.

Mutatványszámok kívánatra a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére áll.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

Az óvatosság majdnem bajba döntötte Kleopatrárt, mert Ulrik, lelkiismeretfurdalásaitól készletve, hirtelenül elhatározta, egyik szélsőségből a másikba esve, hogy nem látja meg többé az imádottat. A fiatal asszony nagyon sokszor megfigyelte másokon a szerelmeseit ezen egymás iránti figyelmeséget, ezt az ártatlan eselt, mely azonban nem esal, de ő most maga is törbe esett. Attól kezdett félni, hogy megsértette Ulrikot.

— Jöjjön el holnap, szólit hozzá köszönés közben megállva.

Ulrik lehunyta ragyogó szemeit és szer-tartásosan köszöntött. Boris nagyherceg jött feléjük kis trojkáján. Figyelmesen nézett rájuk. Kleopatra megváltozott, bizonytalanabbnak tűnt föl előtte; nem a büszke közönyös, inkább a megzavarodott nő volt már.

A nőknek e finom ismerője azonnal felismerte a helyzetet. Mély szenvedélyre nem gondolt ugyan, csak Cupidó bosszujára, amit ő maga is érzett, jegyezte meg önmagában könnyű mosollyal.

— Eh, a fiu elég szép, Kleopatra megszerethette. Ez ugyan egy kicsit közönséges, megrontja a kevély szobrot, de hát Neutof el lehetett ilvesmire készülvé.

Gyors ügetéssel hajtott tovább kecs-cseltei, nemes közmozdulattal viszonzva a köszöntéseket. Kleopatra jobban érezte magát, hogy nem tekintett vissza.

Az idő szép volt, a nők felhasználták a sétálásra kedvező alkalmat. Irén sem hiányozhatott. Férjének karján jelent meg, ki határozottan hiszni kezdett, míg ellenben Irén soványodni.

— Oh! bájos sógornóm, szólította meg Saramirof, örülök, hogy láthatom! Ugy mondják, hogy teljesen önmagának él. Nem szokott látogatásokat tenni?

— A férjem nem jól érezte magát s én mellette voltam, felelte Kleopatra; de a májusi szemlén ott voltam. Nem látott, kedves sógor, más dolga is akadt...

Irén a kínos nyugtalankodás kifejezésével az arcán nézte férjét. Egy idő óta derűre-borura azt képzelte, hogy a férje megcsalja, s szívesen feláldozta volna legjobb barátjának a hírnevét, ha megtudta volna, kivel. De Kleopatrának, férjének is a legártatlanabb arkifejezése volt.

— Kedves Irénem, szólit hozzá Saramirof, ha már szerencsénk volt találkozni nővéreddel, magatokra hagylak; körül kell néznom, s a nőkkel ez nehézségekbe ütközik... Nem is bucsuzunk.

Könnyű léptekkel távozott, ami hatalmas természetétől nem is volt várható, megkettőzött nyugtalankodásban hagyva feleségét, Kleopatrárt meg gondosan titkolt nevető kedvben.

— Titkolózik, szólit Kleopatra; menjünk egy kicsit együtt Irén. Ez talán majd jót tesz; a legmagasabb helyen szeretik az egyetértésben élő családokat.

Alig észrevehetően intett a téli palota felé, amely előtt e pillanatban elhaladtak. Irén a férjére gondolt és nem felelt.

— És a kicsikéd? kérdé Kleopatra.
— Köszönöm, gyönyörű. És a férjed? Így tettek eleget az elkerülhetetlen udvariasságnak, nem igen törődve a feleletekkel.

— Mondhatnám, kitünően érzi magát; de ez nem lenne igaz. Az utóbbi időkben nagyon gyötéri a köszvény; de most jobban van.

— Oh, annál jobb, szólit Irén oly hangon, amelyen ezt szokták mondani: annál rosszabb.

Rövid hallgatás után így folytatta:
— Mond csak, Kleopatra, a férjed úgy-e bár nyolevan éves?

— Nem, kedvesem, még nem; csak hetvenhét.

(Folyt. köv.)

2187/1908. végreh. szám.

564-1-1

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 1303/1. számú végzése következtében az Általános takarékpénztár szabadkai cég javára 90 korona s jár. erejéig 1907. évi szeptember hó 5-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 932 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíró-ság 1908. évi V. 1466/8. számú végzése folytán 90 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi január hó 17. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 52 kor. 78 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szabadkán, IV. kör, Király-utca 177. h.-szám alatt leendő megtartására **1908. évi október hó 16-ik napjának d. u. 2 1/2 órája I. kör, Acs-utca 328. h.-sz. a. 1908. évi október hó 16-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi okt. hó 2. napján.

Vigh Aladár, kir. bir. végrehajtó.

„Gépész“

című műszaki, hetenként megjelenő lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 8 kor, fél-évre 4 kor. A gépész és kazánfűtői vizsgára előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági káté villanyesengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

2186/1908. végreh. szám.

565-1-1

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 1304/1. számú végzése következtében a Szabadkai Általános takarékpénztár r. t. javára 275 korona s jár. erejéig 1907. évi szept. hó 5-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 932 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíró-ság 1908. évi V. 1467/8. számú végzése folytán 275 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi január hó 17. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 79 korona 24 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szabadkán, IV. kör, Király-utca 177. házszám alatt leendő megtartására **1908. évi október hó 16-ik napjának d. u. 2 1/2 órája I. kör, Acs-utca 328. hsz. a. 1908. évi október hó 16-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi okt. hó 2. napján.

Vigh Aladár, kir. bir. végrehajtó.

Ajánljuk saját készítményű

sirköveinket

legolcsóbb gyári árban. ➔

Elvállalunk mindennemű

kőfaragó- és gipszmunkát, betűk kivésését és aranyozását.

KÖLTSÉGVETÉSEK ÉS RAJZOK INGYEN.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget, hogy mielőtt bárhol sirkövet venne, győződjék meg olcsó árainkról.

Tisztelettel

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus

533-30-16

Szabadka, Deák-utca 68., Dimitrievits-féle ház, huspiac.

Makulatur
papiros
100 kiló
12 korona
kapható lapunk
kiadóhivatalában
Rákóczi-utca 20.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala
Rákóczi-utca 20. szám.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe.

Angol regény 2 kötetben.

Irtta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

— Az —

Antikrisztus csodája

Irtta:

LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ára a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1-1 korona.